

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA

za 2015. godinu

Broj: 03-24/16

Sarajevo, juni 2016. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI	3
1.	Uvod	3
2.	Predmet, cilj i obim revizije	3
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	3
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija	6
5.	Budžet i izvještavanje	7
6.	Izvršenje budžeta	7
6.1	Prihodi i primici	7
6.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	8
6.2.1	<i>Izdaci za bruto plate i naknade</i>	<i>8</i>
6.2.2	<i>Izdaci za materijal i usluge</i>	<i>8</i>
6.2.3	<i>Tekući transferi</i>	<i>9</i>
6.2.3.1	Transfer za „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“	9
6.2.3.2	Transfer za „Akcijski plan Strategije okoliša“	10
6.2.3.3	Transfer za JP Nacionalni park „Una“	11
6.2.3.4	Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera za razvoj turizma i zaštitu okoliša	11
7.	Imovina, obaveze i izvori sredstava	13
8.	Vanbilansna evidencija	14
9.	Javne nabavke	15
10.	Ostali nalazi	15
10.1	Strategija razvoja turizma FBiH	15
10.2	Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava Programa raspodjele sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno-historijskog naslijeđa i očuvanje, zaštitu i obnavljanje prirodnog naslijeđa za 2012. i 2013. godinu	15
10.3	Razvojno – investicijski projekti finansirani kreditnim i grant sredstvima	16
11.	Komentar	17
III.	REZIME DATIH PREPORUKA	18
IV.	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	20
	<i>Pregled rashoda i izdataka budžeta za 2015. godinu</i>	<i>21</i>
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine</i>	<i>23</i>

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** na dan 31. decembra 2015. godine i za godinu koja završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** je odgovorno i za poslovanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i drugim relevantnim zakonima i propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljeni u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Prilikom raspodjele sredstava transfera „Akcijski plan Strategije okoliša“ u iznosu od 978.984 KM nisu u potpunosti ispoštovane odredbe Zakona o izvršenju Budžeta FBiH za 2015. godinu obzirom da raspodjela sredstava nije izvršena uz dosljednu primjenu kriterija utvrđenih Programom utroška sredstava kojeg je usvojila Vlada FBiH, a što je imalo uticaja na transparentnost dodjele sredstava krajnjim korisnicama (tačka 6.2.3.2 Izvještaja);**

2. Nije uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera za „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“, „Akcijski plan Strategije zaštite okoliša“ i transfer za JP „Nacionalni park Una“, koji je bio obavezan u skladu sa programima utroška sredstava donesenim u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH i zaključenim ugovorima sa krajnjim korisnicima. Navedeno ima značajnost obzirom da nije uspostavljena odgovarajuća zaštita budžetskih sredstava, niti je obezbijeđena transparentnost i efikasnost upravljanja i korištenja budžetskih sredstava (tačka 6.2.3.3. i 6.2.3.4. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva okoliša i turizma, prikazuju istinito i fer** po svim bitnim pitanjima stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2015. godine i rezultate poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske informacije i transakcije prikazane u finansijskim izvještajima **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** u toku 2015. godine, **osim za** navedene kvalifikacije u tačkama 1 i 2, bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 22.06.2016. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl.oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

1. Uvod

Federalno ministarstvo okoliša i turizma (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 8/06) i počelo je s radom 1. marta 2006. godine. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: ekološku zaštitu zraka, vode i zemlje, izradu strategije i politike zaštite okoliša, standarde kvaliteta zraka, vode i zemlje, ekološko praćenje i kontrolu zraka, voda i zemlje, izradu strategije i politike razvoja turizma i ugostiteljstva, praćenje turističkih tokova na domaćim i inostranim tržištima, usmjeravanje dugoročnog razvoja turizma u okviru cjelokupnog privrednog sistema i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 13.06.2013. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su radna mjesta za 93 izvršioca, dok je broj zaposlenih na dan 31.12.2015. godine bio 36. Budžetom FBiH za 2015. godinu odobrena su sredstva za 45 zaposlenika.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulicu Marka Marulića broj 2.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2015. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. **Predmet revizije nije bila revizija finansijskih izvještaja razvojno–investicionih projekata za koje je nadležno Ministarstvo, već samo nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvještavanje.**

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2015. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u periodu od novembra 2015. godine do marta 2016. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

U skladu sa članom 16. stav 3 Zakona o reviziji institucija u FBiH, Ministarstvo je dostavilo Program mjera za otklanjanje nepravilnosti utvrđenih revizijom za 2014. godinu.

U okviru izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2015. godinu je i provjera da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnoj reviziji.

Ministarstvo je postupilo po preporukama, vezanim za:

- okončanje aktivnosti vezano za prenos stalnih sredstava i radova realizovanih kroz projekat „Zaštićena šumska i planinska područja“;
- isplatu naknade Komisiji za polaganje stručnog ispita za voditelja poslovnice putničke agencije po okončanju posla i priznavanja rashoda u obračunskom periodu u kojem je obveza za plaćanje i nastala;
- obračun poreza i doprinosa članovima komisija za polaganje stručnog ispita za turističke vodiče i za voditelja poslovnica turističkih agencija;
- dosljedno poštivanje Zakona o javnim nabavkama BiH kod odabira vrste postupka javne nabavke, sačinjavanja tenderske dokumentacije i izbora dobavljača za nabavku roba, usluga i radova;
- evidentiranje deponovanih sredstava kod Razvojne banke FBiH na odgovarajućoj bilansnoj poziciji.

Ministarstvo je **djelimično postupilo** po slijedećim preporukama:

- nije vršen upravni nadzor, nadzor nad zakonitošću rada i općih akata Fonda za zaštitu okoliša u FBiH, samo su nastavljene aktivnosti vezano za izmjene i dopune Zakona o Fondu za zaštitu okoliša u FBiH;
- poduzimane su aktivnosti na donošenju Zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH u skladu sa odredbama Presude Ustavnog suda FBiH od 03.07.2014. godine;
- obračuna i isplata plata i naknada vršeno je na osnovu uredne knjigovodstvene dokumentacije, međutim nije izvršena analiza korištenja bolovanja uposlenika u prethodnom periodu;
- nisu poduzete sve zakonom utvrđene aktivnosti na povratu 22.055 KM nenamjenski utrošenih sredstava doznačenih za implementaciju Projekta „TEGO koncept Udruženju „Bonaventura“ Sarajevo“, samo su dostavljene pismene obavijesti;
- dio krajnjih korisnika opravdao je namjensko korištenje sredstava transfera turizma iz 2012. godine, međutim nisu poduzete sve zakonom utvrđene mjere u cilju povrata sredstava od korisnika koji nisu opravdali sredstva i sprečavanja da isti budu korisnici poticaja u narednom periodu;
- poduzimanje aktivnosti u saradnji sa nadležnim institucijama i organima u cilju povrata sredstava u Budžet FBiH u vezi nabavke vozila TOYOTA NC AURIS koje nije isporučeno;
- osiguranja kontinuiranog i potpunog nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava za sve programe koji su se finansirali iz tekućih transfera iz 2013. i 2014. godine;

Ministarstvo **nije postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- preispitivanje odredbi Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu utvrđivanja opravdanosti postojanja utvrđenog broja radnih mjesta i njihovog opisa;
- dopunjavanje Pravilnika o internim kontrolama u dijelu definisanja značajnih procesa u postojećim sektorima i utvrđivanja kontrolnih aktivnosti za iste;
- ispravno evidentiranje razgraničenih prihoda, uplata i isplata sredstava sa namjenskih transakcijskih računa, kao i osiguranja potpunog nadzora nad uplatom javnih prihoda iz domena rada Ministarstva, te usaglašavanje pomoćnih evidencija o izvršenim uplatama sa Glavnom knjigom Trezora;
- vršenje naknadne sveobuhvatne kontrole uplate i korištenja sredstava sa namjenskog podračuna za okolinske dozvole i kategorizaciju objekata;
- poduzimanje aktivnosti prema krajnjim korisnicima sredstava iz Programa raspodjele od članarina turističkim zajednicama i boravišnim taksama u cilju dostavljanja izvještaja o utrošku sredstava i vršenja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava;
- vršenje analize stanja implementacije projekta „Upravljanja čvrstim otpadom – II faza“ u odnosu na planiranu dinamiku, te predlaganje konkretnih mjera i aktivnosti koje je neophodno poduzeti da bi se isti implementirao planiranom dinamikom na terenu;

- dosljedno poštivanje odredbi zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje finansijskih izvještaja i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno-investicionih projekata;
- sačinjavanje Izvještaja o realizaciji razvojno-investicionih projekata koji se dostavljaju Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH na način da isti na pregledan način sadrže provedene aktivnosti u odnosu na finansijske planove projekata, eventualne poteškoće i razloge zastoja kod implementacije projekata, kao i troškove koji se finansiraju iz budžeta;
- zaključivanje ugovora o djelu za poslove razvojno-investicionih projekata koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji kao redovni poslovi Ministarstva ;
- sačinjavanje Izvještaja o utrošku sredstava za projekat „Zero Waste“ o provedenim i finansiranim aktivnostima;
- unaprijeđenje kriterija za raspodjelu sredstava po programa u okviru Transfera za zaštitu okoliša u cilju izbjegavanja subjektivne procjene;
- precizno definisanje dinamike i aktivnosti koje se mogu finansirati iz doznačenih sredstava za realizaciju odabranih programa u ugovorima o realizaciji dodijeljenih sredstava;
- vršenje kontrole i nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava JP Nacionalni park „Una“ na teret fiskalne 2013. i 2014. godine, u iznosu od 1.000.000 KM;
- osiguranje da krajnji korisnici transfera izvrše upošljavanje potrebnog broja radnika u skladu sa zaključenim ugovorom i odobrenim projektom, kao i povrata doznačenih sredstava u slučaju ne poštivanja ugovora;
- preispitivanje opavdanosti namjene odobravanja sredstava JP „Park prirode Hutovo blato“ za realizaciju projekta „Poboljšanje upravljanja Parkom prirode Hutovo blato“;
- uspostavljanje preglednih pomoćnih evidencija svih krajnjih korisnika kojima su sredstva dodijeljena za realizaciju programa (projekata) iz tekućih transfera za zaštitu okoliša i za razvoj turizma za 2013. i 2014. godinu;
- sačinjavanje preglednih sveobuhvatnih godišnjih izvještaja o izvršenim kontrolama od strane Komisije za kontrolu namjenskog utroška dodijeljenih sredstava;
- poduzimanje aktivnosti kako bi se izvršilo knjigovodstveno evidentiranje potraživanja od uposlenika za pričinjenu štetu na vozilu u Glavnoj knjizi Trezora;
- vršenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava i realizacijom projekata koji se finansiraju iz uspostavljenih kreditnih linija kod Razvojne banke FBiH;
- poduzimanje aktivnosti na izradi cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ i aktivnosti vezane za usvajanje i implementaciju „Strategije razvoja turizma u FBiH“.

Preporuke za koje **nismo izvršili ocjenu postupanja** a odnose se na:

- unaprijeđenje kriterija za raspodjelu sredstava po programima u okviru „Transfera za razvoj turizma“, jer tokom 2015. godine nije bilo realizacije ovog transfera;
- poduzimanje aktivnosti kako bi se izvršena ulaganja za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat (slapovi Kravice i Koćuša), za sanaciju Počitelja i za sanaciju korita i vodopada rijeke Plive u Jajcu prenijela na postojeće upravljačke strukture na području tih lokaliteta. U 2015. godini nije bilo daljeg izdvajanja budžetskih sredstava za radove na navedenim lokalitetima;
- poduzimanje aktivnosti kako bi svi krajnji korisnici namjenski utrošili doznačena sredstva iz Tekuće rezerve Vlade FBiH, jer u 2015. godini se nisu koristila sredstva Tekuće rezerve.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola je obaveza rukovodstva Ministarstva, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. **Istim su sistematizovana radna mjesta za 93 izvršioca, a na dan 31.12.2015. godine u Ministarstvu je bilo 36 zaposlenih (popunjenost 39%).** Utvrđeno je da navedenim Pravilnikom nisu obuhvaćeni svi poslovi koji bi se trebali obavljati kao redovna aktivnost uposlenika od kojih navodimo poslove planiranja, raspodjele, izvještavanja o utrošku i nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava tekućih transfera. Također nisu sistematizovani ni poslovi vezani za razvoj i održavanje informacionog sistema. **Obzirom na gore navedeno ukazujemo da isto može imati uticaja na realizaciju utvrđenih poslova, kao i postavljenih programskih ciljeva u Ministarstvu.**

Shodno izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u FBiH („Službene novine FBiH“ br.99/15), ministrica je 04.03.2016. godine donijela Rješenje o imenovanju Komisije za analizu radnih mjesta i izradu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, čiji je zadatak da u skladu sa Metodologijom analize radnih mjesta, izvrši analizu radnih mjesta, utvrdi konačan opis i naziv radnih mjesta i izradi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva. **Do momenta okončanja revizije, nije izvršeno usklađivanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji.**

U toku 2015. godine na poziciji ministra promijenile su se četiri osobe. Prilikom primopredaje dužnosti, u svim slučajevima nije vršen popis imovine i obaveza kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zapisnik o primopredaji dužnosti, kojem je prilog realizacija budžeta Ministarstva i popis osnovnih sredstava, sačinjen je samo prilikom zadnje primopredaje dužnosti između pomoćnika ministra za okoliš (koji je po ovlaštenju Vlade FBiH bio imenovan za potpisivanje akata iz nadležnosti Ministarstva) i trenutno imenovane ministrice okoliša i turizma.

Pravilnikom o internoj kontroli izvršena je procjena rizika za većinu značajnijih poslovnih aktivnosti (nizak i srednji), međutim, iako je trebalo, za navedene procese nije definisan tok procesa, odgovorne osobe za obavljanje kontrolnih aktivnosti u okviru istog, kao i način spriječavanja, otkrivanja i otklanjanje neželjenih dešavanja. Pravilnikom je definirano da postupke nadgledanja i zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura obavlja federalni ministar, rukovodeći državnim službenici i ad hoc formirana komisija. **Međutim, nije vršen nadzor nad provođenjem predviđenih kontrolnih aktivnosti i donešenih politika i procedura, niti su sačinjavani izvještaji o istome.**

Ministarstvo nije izvršilo ažuriranje i dopunu internih akata shodno donesenim Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike iz 2011. godine, tako da se i dalje primjenjuju akti doneseni u 2006. godini (Računovodstvene politike, Pravilnik o popisu imovine, potraživanja i obaveza, Uputstvo o stvaranju obaveza, Pravilnik o materijalnom poslovanju, Pravilnik o naknadama za putne troškove).

Utvrđeni su propusti prilikom sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2015. godinu, u dijelu neusaglašenosti iskazanih pozicija u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta i Računu prihoda i rashoda za prethodnu godinu, čemu je potrebno posvetiti pažnju u narednom periodu.

Obavljenom finansijskom revizijom za 2015. godinu, konstatovani su propusti i nedostaci u funkcionisanju internih kontrola u dijelu neblagovremenog podnošenja zahtjeva za refundaciju bolovanja preko 42 dana; neadekvatnog praćenja izdataka za usluge mobitela, što je dovelo do neopravdanog utroška istih; nedosljedne primjene kriterija utvrđenih Programom utroška sredstava prilikom raspodjele sredstava transfera „Akcijski plan Strategije zaštite okoliša“; neadekvatnog nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera za „Akcijski plan Strategije zaštite okoliša“ i „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“.

Potrebno je uskladiti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji shodno izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u FBiH od 25.12.2015. godine.

Pravilnikom o internim kontrolama jasno definisati sve značajne procese, definisati rizik i utvrditi kontrolne aktivnosti za iste, kao i odgovorne osobe, a u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na ažuriranju i dopuni internih akata Ministarstva u skladu sa važećim zakonskim i ostalim propisima.

Interna revizija

Prema izmjenama Pravilnika o internoj reviziji, propisano je da u Ministarstvu internu reviziju provodi Jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva finansija, koja tokom 2015. godine nije vršila internu reviziju u Ministarstvu.

Fiskalna odgovornost

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju načina popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

5. Budžet i izvještavanje

Budžetom FBiH za 2015. godinu („Službene novine FBiH“ br.25/15) Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 8.048.824 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2015. godinu („Službene novine FBiH“ br.86/15) ukupna sredstva su umanjena na iznos od 4.892.950 KM. Značajna umanjena odobrenih sredstava izvršena su na poziciji tekućih transfera za iznos od 3.000.000 KM. Do donošenja Budžeta FBiH za 2015. godinu važila je Odluka o privremenom finansiranju FBiH za period januar-mart 2015. godine („Službene novine FBiH“ br.8/15).

Godišnji finansijski izvještaj o izvršenju budžeta za 2015. godinu Ministarstvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Također, Godišnji izvještaj o realizaciji Plana i programa rada Ministarstva za 2015. godinu dostavljen je Vladi FBiH.

6. Izvršenje budžeta

6.1 Prihodi i primici

Prihodi i primici iskazani su u iznosu od 127.652 KM, a odnose se na prihode: po osnovu izdavanja okolinskih dozvola u iznosu od 73.910 KM, naknade za polaganje stručnih ispita za turističke vodiče i voditelje turističkih poslovnica 45.705 KM, donacije 7.837 KM i naknade i takse 200 KM.

Prihodi po osnovu izdavanja okolinskih dozvola se prikupljaju na namjenskom podračunu u okviru Jedinog računa Trezora. U skladu sa Pravilnikom o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nosioci izrade Studije o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš („Službene novine FBiH“ br. 33/12), Ministarstvo Zaključkom utvrđuje visinu naknade za izdavanje okolinske dozvole i nalaže podnosiocima zahtjeva (investitorima) uplatu iste. **Sa podnosiocima zahtjeva ne zaključuje se ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze. Navedeni zaključci kojima se nalaže uplata naknade ne evidentiraju se u knjigovodstvenim evidencijama na poziciji kratkoročnih potraživanja i razgraničenih prihoda u skladu sa računovodstvenim propisima, već se samo prilikom uplate sredstava na podračun evidentira prihod po navedenom osnovu. Ističemo da Zaključak o visini naknade predstavlja knjigovodstvenu ispravu o nastaloj poslovnoj promjeni, koji bi se u skladu sa članom 62. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH trebao evidentirati u knjigovodstvenim evidencijama na odgovarajućoj poziciji.**

Također utvrđeno je da je Ministarstvo u određenim slučajevima izdavalo Rješenje o odobravaju okolinske dozvole prije nego što su podnosioci zahtjeva uplatili naknadu utvrđenu zaključkom, što nije u skladu sa članom 11. navedenog Pravilnika.

Stručne komisije za ocjenu Studije uticaja na okoliš u postupku izdavanja okolinskih dozvola imenuju se rješenjima Ministarstva, a iste čine angažovana stručna lica izvan Ministarstva. **Ugovori o djelu sa stručnim licima zaključuju se tek nakon obavljenog posla, što nije u skladu sa zakonskim propisima. Ugovorima se**

definiše visina naknade, kao i da će se isplata naknade izvršiti u roku od 60 dana od dana uplate sredstava od strane investitora. Naknada za rad stručnjaka se utvrđuje shodno članu 10. naprijed navedenog Pravilnika. Ugovori o djelu unose se u Glavnu knjigu Trezora i evidentiraju se na *izdacima za rad komisija* u momentu plaćanja istih. Navedeno nije u skladu sa članom 16. Uredbe o računovodstvu u FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, prema kojima se rashodi priznaju u periodu u kojem je i obaveza za plaćanje nastala, bez obzira da li je izvršeno i samo plaćanje.

U skladu sa Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRT-a, Ministarstvo je bilo obavezno prilikom unosa poslovnih promjena i transakcija u knjigovodstvene evidencije unositi i subanalitička konta po nazivu podračuna, kao i sačinjavati periodične izvještaje o namjenskom utrošku sredstava. **Nije postupljeno u skladu sa navedenim Uputstvom u dijelu blagovremenog evidentiranja svih poslovnih događaja na odgovarajućim bilansnim pozicijama, zbog čega se ne može potvrditi da iskazani iznos prihoda po osnovu izdavanja okolinskih dozvola i rashoda za rad stručnih komisija, odražava realno i istinito stanje.** Prihodi i rashodi (izdaci za rad komisija) u postupku izdavanja okolinskih dozvola tokom 2015. godine iskazani su u iznosu od 73.910 KM, dok je stanje novčanih sredstava na podračunu na 31.12.2015. godine iznosilo 19.207 KM.

Obzirom da nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdio iznos i struktura uplata od strane podnosioca zahtjeva, ne može se potvrditi iznos iskazanih neiskorištenih sredstava na poziciji razgraničenih prihoda od 18.777 KM na dan 31.12.2015. godine.

Potrebno je da se svi poslovni događaji i transakcije vezane za izdavanje okolinskih dozvola evidentiraju u knjigovodstvenim evidencijama u skladu sa Uredbom o računovodstvu u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRT-a.

Potrebno je Rješenje o odobravanju okolinskih dozvola izdavati nakon uplate naknade od strane podnosioca zahtjeva u skladu sa Pravilnikom o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nosioci izrade Studije o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš.

6.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2015. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 3.386.959 KM, što u odnosu na operativni budžet 4.584.532 KM predstavlja ostvarenje od 74%. Nerealizovani iznos odobrenih sredstava u najvećim dijelu odnosi se na Transfer za turizam od 1.000.000 KM.

Detaljniji pregled izvršenja rashoda za 2015. godinu dat je u tabeli Pregled rashoda i izdataka budžeta u prilogu Izvještaja.

6.2.1 Izdaci za bruto plate i naknade

Izdaci za bruto plate i naknade (uključujući doprinose) sa 31.12.2015. godine iskazani su u iznosu od 1.406.193 KM, a isti su u odnosu na prethodnu godinu manji za 86.970 KM koje se najvećim dijelom odnosi na manji broj uposlenih na kraju 2015. godine (36) u odnosu na kraj 2014. godine (45).

6.2.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 488.894 KM, a manji su za 211.568 KM u odnosu na prethodnu godinu. Strukturu navedenih izdataka u najvećem dijelu čine: ugovorene i druge posebne usluge 341.421 KM, izdaci za komunikaciju 72.570 KM, putni troškovi 28.793 KM i nabavka materijala 21.653 KM.

U okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga **izdaci za rad komisija** iskazani su u neto iznosu od 100.613 KM a odnose se na isplatu naknada za članove komisija koje su formirane od strane Ministrice, a finansiraju se iz budžetskih sredstava kao i isplatu naknada članovima komisije za rad u komisijama koje se finansiraju od uplate fizičkih i pravnih lica. **Konstatovano je da prilikom obračuna i isplate naknade za rad**

u komisijama za uposlenike Ministarstva, nije postupljeno u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak i Stavom Federalnog ministarstva finansija od 02.04.2009. godine, u dijelu obračuna i plaćanja akontacija poreza na dohodak i pripadajućih doprinosa.

Obračun poreza i doprinosa na obračunate i isplaćene naknade za rad uposlenika Ministarstva u komisijama vršiti u skladu sa zakonskim i ostalim važećim propisima.

Izdaci za komunikaciju-troškovi mobitela iskazani su u iznosu od 20.358 KM. U okviru navedenih izdataka, troškovi mobilnih usluga HT Eroneta iznosili su 15.987 KM. Fakturisanje usluga vršeno je na osnovu paketa „Pro 1100“ (ugovoren u 2012. godini) za 11 brojeva kojim je utvrđeno da mjesečna naknada iznosi fiksno 1.100 KM plus PDV. Ministrica je Odlukom o plaćanju troškova mobilnog telefona za 2015. godinu od 31.12.2014. godine, **ograničila iznos utroška mobilnog telefona** na 30 KM i 50 KM za određene uposlenike, a od kojih je dio bio uključen u navedeni paket. Konstatovana je značajna razlika između iskazanih troškova po fakturama i stvarnog utroška mobitela. **Utvrđeno je da od ukupno iskazanih troškova mobitela za 2015. godinu, na troškove Eronet usluga odnosi se 15.987 KM, dok je stvarni utrošak iznosio 4.600 KM, tako da razlika od 11.388 KM predstavlja trošak Ministarstva za neiskorištene Eronet usluge po zaključenom paketu.** Krajem 2015. godine podnesen je zahtjev HT Eronetu za promjenu tarife kojom je traženo brisanje brojeva koji se ne koriste, kao i prelazak sa tarife Pro 1100 na super tarife i to za 5 brojeva. Navedeno ukazuje da nije uspostavljen odgovarajući sistem internih kontrola u okviru praćenja izdataka što je imalo za posljedicu da su budžetska sredstva neopravdano utrošena.

Uspostaviti adekvatan nadzor u dijelu priznavanja i iskazivanja troškova po osnovu izdataka za mobilne telefone u cilju zaštite budžetskih sredstava.

6.2.3 Tekući transferi

Pregled realizacije tekućih transfera u prethodnoj i tekućoj godini daje se u slijedećoj tabeli:

Rd.br.	Tekući transferi	Planirano za 2015. g	Realizovano u 2015.g	Realizovano u 2014. g	Realizacija (4/5)
1	2	3	4	5	6
1.	Akcijski plan Strategije turizma-Transfer za turizam	1.000.000	-	1.950.000	-
2.	Akcijski Plan Strategije okoliša-Transfer za okoliš	1.000.000	978.984	2.447.784	40%
3.	Transfer za JP „Nacionalni park Una“	500.00	500.000	500.000	100%
4.	Transfer za sanaciju Počitelja	-	-	248.237	-
5.	Transfer za sanaciju korita i vodopada Plive u Jajcu	-	-	74.038	-
6.	Transfer za sanaciju donjeg tok a rijeke Trebižat	289.000	-	-	-
	UKUPNO	2.789.000	1.478.984	5.220.059	

6.2.3.1 Transfer za „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“

Budžetom FBiH za 2015. godinu za realizaciju „Akcijskog plana Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“ odobrena su sredstva u iznosu od 2.500.000 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2015. godinu odobreni iznos sredstava je smanjen na 1.000.000 KM. Do donošenja Rebalansa Budžeta FBiH za 2015. godinu, Ministarstvo nije imalo značajnih aktivnosti na realizaciji odobrenog transfera. Program utroška sredstava za „Akcioni plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“ usvojen je Odlukom Vlade FBiH tek 02.12.2015. godine, nakon čega je Ministrica formirala Komisiju za izbor korisnika sredstava i izradu podkriterija. Na raspisani Javni poziv do 22.12.2015. godine pristigla je 231 prijava, međutim Komisija je navedenog datuma sačinila Prijedlog o donošenju Odluke o poništenju Javnog poziva. U obrazloženju Komisije navedeni su slijedeći razlozi: obim posla, kratak rok, predstojeći praznici i odsustvo članova komisije. Na osnovu Prijedloga Komisije, Ministrica je 24.12.2015. godine donijela Odluku o poništenju na osnovu koje je u „Službenim novinama FBiH“ od 29.12.2015. godine objavljeno Obavještenje o poništavanju Javnog poziva.

Iako su bila odobrena budžetska sredstva za realizaciju „Akcijskog plana Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“, nisu pravovremeno poduzete aktivnosti na realizaciji istog, što je imalo uticaja na efikasno korištenje odobrenih budžetskih sredstava za 2015. godinu, kao i na učinkovitost rada Ministarstva u dijelu utvrđenih nadležnosti iz oblasti turizma.

Pravovremeno poduzeti aktivnosti na realizaciji odobrenih sredstava za realizaciju „Akcijskog plana strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“.

6.2.3.2 Transfer za „Akcijski plan Strategije okoliša“

Transfer za Akcijski plan Strategije okoliša realizovan je u iznosu od 978.984 KM. Sredstva su realizovana putem dva programa kao što je prikazano u slijedećoj tabeli:

R.br.	Akcijski plan Strategije okoliša	Odobrena sredstva u 2015.god.		
	Naziv i svrha programa (projekta)	Utvrđeno Programom	Odobrena sredstva	Broj korisnika
1.	Sufinansiranje projekata za zatvaranje tehnički neuređenih općinskih deponija, unapređenje rada postojećih regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom i/ili tehničko unapređenje postojeće infrastrukture i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH (javni poziv) – Program 1	700.000	678.984	19
2.	Sufinansiranje podrške boljem funkcionisanju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH (javni poziv) –Program 2	300.000	300.000	4
	Ukupno :	1.000.000	978.984	23

Budžetom FBiH za 2015. godinu za realizaciju „Akcijskog plana Strategije okoliša“ odobrena su sredstva u iznosu od 2.500.000 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH 2015. godinu odobreni iznos sredstava je smanjen na 1.000.000 KM. U skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2015. godinu Vlada FBiH je tek 15.10.2015. godine usvojila Program utroška sredstava za „Akcijski plan Strategije okoliša“ (u daljem tekstu Program utroška sredstava). Formirane su dvije komisije za izbor korisnika sredstava i izradu podkriterija. Javni poziv za odabir korisnika sredstava je objavljen u „Službenim novinama FBiH“ od 27.11.2015. godine i u istome su utvrđeni uslovi i kriteriji koje moraju ispunjavati podnosioci zahtjeva, kao i ko ima pravo sudjelovanja na Javnom pozivu. **Iako su bila odobrena budžetska sredstva za realizaciju „Akcijskog plana Strategije okoliša“, nisu pravovremeno poduzete aktivnosti na realizaciji istog, što je imalo uticaja na efikasno korištenje budžetskih sredstava za 2015. godinu, obzirom da je odabir korisnika izvršen krajem godine i da sredstva krajnjim korisnicima nisu doznačena do kraja 2015. godine.**

Program 1-Sufinansiranje projekata za zatvaranje tehnički neuređenih općinskih deponija realizovan je u iznosu 678.984 KM. Na objavljeni Javni poziv su se prijavile 22 općine, od kojih je Komisija razmatrala i odobrila sredstva za 19 aplikacija, a za 3 općine dokumentacija nije bila potpuna. **Utvrđeno je da podkriteriji za raspodjelu sredstava nisu jasno precizirali kojom relevantnom dokumentacijom se potvrđuje ispunjenost određenog kriterija i način određivanja broja bodova. Bodovanje jednog dijela kriterija je izvršeno na osnovu podataka iskazanih u popunjenim aplikacijskim obrascima za prijavu projekta na Javni poziv.** Utvrdili smo da su u određenim slučajevima bodovi dodijeljeni na osnovu subjektivnog mišljenja članova komisije (npr. kvalitet ponuđenog rješenja koji nosi 20 bodova), kao i da je dokumenat Plan prilagođavanja upravljanja otpadom dva puta bodovan kod podkriterija Pripremljenost projekta-pripremljenost stručne i tehničke dokumentacije (10 bodova) i kod podkriterija Kvalitet ponuđenog tehničkog rješenja i plana prilagođavanja (10 bodova). Pored toga kod bodovanja podkriterija „Pripremljenost projekta-stupanj realizacije projekta po prethodno odobrenim sredstvima“ nije utvrđeno kojom dokumentacijom se potvrđuje ispunjenost ovog podkriterija. **Obzirom na navedeno, doneseni kriteriji i podkriteriji nisu jasni i mjerljivi za bodovanje primljenih aplikacija, kao i da je ispunjenost uslova po određenim kriterijima zadovoljena jasno definisanom dokumentacijom.**

Program 2–Sufinansiranje podrške boljem funkcionisanju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH realizovan je u iznosu od 300.000 KM. Korisnici sredstava su uspostavljene institucije zaštićenih prirodnih područja na teritoriji FBiH. Na objavljeni Javni poziv je pristiglo 6 aplikacija, od kojih je Komisija razmatrala i odobrila sredstva za 4 korisnika, a za 2 aplikanta dokumentacija nije bila potpuna. Na osnovu uzorka, **konstatovali smo da doneseni kriteriji za bodovanje projekata nisu jasni i mjerljivi u svrhu bodovanja primljenih aplikacija.** Odobreni iznos sredstava aplikantima je značajno manji u odnosu na tražena sredstva. Ugovorima sa krajnjim korisnicima sredstava nije jasno precizirano koje će se projektne

aktivnosti finansirati iz odobrenih sredstava transfera, niti je utvrđena obaveza krajnjih korisnika da pravovremeno tj. prije doznačavanja sredstava izvršiti Ministarstvo na koji način je obezbijedilo nedostajući iznos sredstava za realizaciju projekta. **Navedeno ima uticaja na provođenje adekvatnog nadzora nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava, a krajnjim korisnicima ostavlja mogućnost da sredstva troše na projektne aktivnosti koje sami utvrde kao prioritet.**

Obzirom da doneseni kriteriji i podkriteriji nisu jasni i mjerljivi; da ispunjenost uslova po određenim kriterijima nije zadovoljena jasno definisanom dokumentacijom te da je broj bodova za dio kriterija utvrđivan na osnovu subjektivne ocjene članova komisije, nije osigurana transparentnost prilikom bodovanja zahtjeva aplikacija za naprijed navedene programe.

Potrebno je unaprijediti postojeće kriterije za raspodjelu sredstava po programima u okviru Transfera za zaštitu okoliša, u cilju osiguranja transparentnosti i izbjegavanja subjektivnog bodovanja od strane Komisije za odabir korisnika.

Ugovorima o realizaciji dodijeljenih sredstava jasno i precizno navesti za koje programske aktivnosti se mogu trošiti odobrena budžetska sredstva.

6.2.3.3 Transfer za JP Nacionalni park „Una“

Transfer za JP Nacionalni park „Una“ (u daljem tekstu: JP NP „Una“) izvršen je u iznosu od **500.000 KM**. U skladu sa Zakonom o Nacionalnom parku „Una“ osnivačka prava, u ime Federacije BiH, vrši Vlada FBiH, a istim je utvrđeno da će se za obavljanje djelatnosti obezbjeđivati sredstva i iz Budžeta FBiH. Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava, a Ministarstvo je 26.10.2015. godine zaključilo ugovor o prenosu odobrenih sredstava za finansiranje programskih aktivnosti JP NP „Una“. Sastavni dio Ugovora je Program rada JP NP „Una“ za 2015. godinu, koji je potvrđen od strane Ministarstva. **Komisija za nadzor i provjeru o namjenskom utrošku sredstava „Transfer za NP Una“ za 2013. i 2014. godinu formirana krajem 2015. godine nije izvršila nadzor nad utroškom odobrenih sredstava i sačinila analizu dostavljenih izvještaja od strane korisnika sredstava u roku od 60 dana niti je podnijela konačan izvještaj. Nadzor nad korištenjem namjenskih sredstava doznačenih u 2015. godini također nije izvršen. Iako je bilo obavezno Ministarstvo nije vršilo nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava.**

Izvršiti kontrolu i nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava JP Nacionalni park „Una“ na teret fiskalne 2013., 2014. i 2015. godine.

6.2.3.4 Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera za razvoj turizma i zaštitu okoliša

Ministarstvo je u 2015. godini u cilju vršenja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava transfera iz prethodnih godina (2012-2014. godina) formiralo komisije sa zadatkom da prekontrolišu utrošak i namjenu doznačenih sredstava krajnjim korisnicima, sačine zapisnike te da o tome izvijeste ministricu. Navedena obaveza proizilazi iz Programa utroška sredstava tekućih transfera donesenim u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH, a usvojenim od strane Vlade FBiH. Također, Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH, utvrđena je obaveza Ministarstva da osigura transparentnost i efikasnost upravljanja budžetskim sredstvima, koja su odobrena u okviru programa utroška sredstava. Uvidom u izvještaje komisija formiranih za obavljanje nadzora konstatovano je slijedeće:

1. Nadzor nad korištenjem sredstava transfera za „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“

Kao i ranijih godina, formirano je više komisija za vršenje nadzora nad doznačenim sredstvima krajnjim korisnicima transfera za razvoj turizma iz 2012., 2013. i 2014. godine. Tokom 2015. godine komisije su nadzor vršile na način da su korisnicima koji nisu opravdali sredstva u skladu sa Ugovorima, slali pismena obavještenja i telefonski ih obavještavali o obavezi da izvjeste o realizaciji i namjenskom utrošku sredstava, obzirom da su isti bili obavezni u skladu sa ugovorom da u roku od 90 dana nakon primanja

sredstava i 30 dana od nakon realizacije projekta podnesu izvještaj. Komisije nisu vršile nadzor na terenu direktno kod korisnika, iako je Planom i programom obilazaka korisnika transfera iz 2014. godine bilo predviđeno. **Komisije nisu sačinjavale izvještaje sa konkretnim prijedlozima i preporukama za poduzimanje zakonom predviđenih mjera za korisnike koji nisu u utvrđenom roku pravdali sredstva.** Komisija za nadzor sredstava transfera za 2012., 2013. i 2014. godinu je sačinila Pregled svih korisnika transfera tek 10.03.2016. godine, u kojem je utvrdila korisnike koji nisu opravdali sredstva, te za iste predložila Ministrici da im se zabrani prijava na Javni poziv za dodjelu sredstava u naredne dvije godine.

Iz prezentirane dokumentacije, utvrđeno je da je tokom 2015. godine veći broj korisnika **sa znatnim zakašnjenjem** dostavio izvještaje (npr. korisnici iz transfera 2012. godine dostavili su izvještaj tek krajem 2015. godine i početkom 2016. godine), međutim i dalje određeni broj korisnika iz prethodnih godina nije pravdao sredstva. Ministarstvo nije tražilo povrat sredstava od krajnjih korisnika, kako je predviđeno zaključenim ugovorima.

Vezano za nadzor nad korištenjem sredstava transfera za turizam, utvrđeno je da nisu poduzimane adekvatne aktivnosti u skladu sa programima i zaključenim ugovorima u smislu obavljanja neposrednog nadzora, predlaganja i poduzimanja zakonom predviđenih mjera i aktivnosti za korisnike koji nisu pravdali sredstva ili nenamjenski utrošili ista. Navedeno je imalo uticaja na efikasno i namjensko korištenje budžetskih sredstava i postizanje očekivanih rezultata.

2. Nadzor nad korištenjem sredstava transfera za „Akcijski plan Strategije zaštite okoliša“

Za nadzor utroška dodijeljenih sredstava po „Akcionom planu Strategije zaštite okoliša“ za 2013. i 2014. godinu formirane su dvije komisije i to komisija za programe 1 i 2 i komisija za nadzor programa 3 i 4 sa zadatkom da prekontrolišu utrošak i namjenu sredstava, te da o tome sačine zapisnik i podnesu izvještaj Ministrici. Za vršenje nadzora nad dodijeljenim sredstvima u 2015. godini, nisu imenovane komisije, jer se kasnilo sa usvajanjem Programa utroška sredstava, što je imalo odraza i na kašnjenje implementacije projekata.

Komisija 1 za kontrolu utroška sredstava za **2014. godinu za Program 1** (iznos od 1.400.000 KM doznačeno 25 općina) kao i za **Program 2** (iznos od 497.824 KM za 3 korisnika) nije poduzela aktivnosti vezano za dostavu izvještaja o utrošku sredstava od strane krajnjih korisnika, niti je izvršila nadzor nad utroškom sredstava.

Vezano za **Program 1 iz transfera za 2013. godinu** (iznos od 2.250.000 KM za 26 općina), komisija je sačinila pregled dodijeljenih ugovora i realiziranih sredstava po korisnicima sredstava 16.03.2015. godine prema kojem je izvršen nadzor nad utroškom sredstava za 11 općina i Regionalnu deponiju Mošćanica (u periodu januar - maj 2015), nakon čega nije bilo daljnjih aktivnosti. U navedenom pregledu konstatovano je da značajan broj općina nije opravdao doznačena sredstva u cjelokupnom iznosu, kao i da Općina Sanski Most (74.488 KM) i Javno preduzeće Livno Li Čistoća (101.984 KM), nisu ni započeli aktivnosti na realizaciji dodijeljenih sredstava. **Nije postupljeno u skladu sa članom 5. zaključenog ugovora, kojim je definisano da ukoliko korisnik ne započne implementaciju programa i ne poduzme predviđene programske aktivnosti ili utroši sredstva nenamjenski, Ministarstvo treba da poduzme sve zakonom predviđene mjere za povrat sredstava.**

Vezano za **Program 2** Sufinansiranje troškova prevoza komunalnog otpada na Regionalne centre za upravljanje otpadom na području FBiH (100.000 KM) **iz transfera za 2013. godinu** komisija nije izvršila nadzor nad utroškom sredstava.

Komisija 2 za kontrolu utroška sredstava za **2014. godinu za programe 3 i 4** formirana Rješenjem od 10.11.2015. godine nije završila posao u utvrđenom roku od 60 dana, niti je podnijela konačan izvještaj. Prezentiran je izvještaj od 21.03.2016. godine, u kojem je navedeno da se telefonskim kontaktom došlo do saznanja da su korisnici sredstava dostavljali izvještaje na adresu Ministarstva, međutim Komisija nije zaprimila potrebne izvještaje, kao ni odgovorne osobe u Sektoru okoliša.

Vezano za Program 3 iz 2014. godine možemo konstatovati da značajan iznos doznačenih sredstava nije opravdan, niti su u skladu sa zaključenim ugovorima korisnici sredstava dostavili izvještaje o pokrenutim aktivnostima u roku od 30 dana od dana doznačavanja sredstava.

Vezano za Program 4 iz 2013. i 2014. godine utvrđeno je da za korisnike kojima su odobrena sredstva znatna manja u odnosu na tražena sredstva, zaključenim ugovorima nije definisano koje projektne aktivnosti će se finansirati, tako da su korisnici sredstava pravdali doznačena sredstva za dio planiranih aktivnosti, koje su odredili kao prioritetne, bez pismene saglasnosti Ministarstva. Također značajan broj korisnika nije opravdao sredstva u cjelokupnom iznosu niti je Komisija u svom izvještaju isto konstatovala.

Ministarstvo nije uspostavilo adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera iako je bilo obavezno u skladu sa programima utroška sredstava donesenim u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH i zaključenim ugovorima sa krajnjim korisnicima. Navedeno ima značajnost obzirom da nije uspostavljena odgovarajuća zaštita budžetskih sredstava niti je obezbjeđena transparentnost i efikasnost upravljanja budžetskim sredstvima.

Osigurati adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima iz tekućih transfera za razvoj turizma i zaštitu okoliša, te blagovremeno i kontinuirano poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja namjenskog korištenja sredstava.

Poduzeti aktivnosti u dijelu nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava dodijeljenih u 2012., 2013., 2014. i 2015. godini krajnjim korisnicima iz tekućih transfera iz oblasti okoliša i turizma, u slučajevima nenamjenskog korištenja sredstava odnosno ne započelih aktivnosti poduzeti zakonom predviđene mjere na povratu sredstava.

7. Imovina, obaveze i izvori sredstava

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2015. godine iskazana su stalna sredstva nabavne vrijednosti 4.906.836 KM, otpisane vrijednosti 4.484.653 KM i sadašnje vrijednosti od 422.183 KM, dugoročni plasmani 597.382 KM, novčana sredstva 2.211 KM, kratkoročna potraživanja 18.038 KM, kratkoročne obaveze 1.461.894 KM, kratkoročna razgraničenja 654.558 KM i izvori stalnih sredstava 422.183 KM.

Pregled sredstava i izvora sredstava iskazan je u tabeli Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine u prilogu Izvještaja.

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 597.382 KM i odnose se na potraživanja za deponovana sredstva u Razvojnoj banci FBiH. **Programom „Sufinansiranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko-ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“** iz 2010. godine (500.000 KM) i **Programom utroška sredstava Transfera za razvoj turizma u FBiH** iz 2014. godine (500.000 KM), u Budžetu FBiH odobrena su i doznačena sredstva u ukupnom iznosu od **1.000.000 KM** na račun Razvojne banke FBiH (u daljem tekstu Banka). Ministarstvo je zaključenim Protokolima sa Bankom definisalo način sufinansiranja kamata. Do kraja 2015. godine iz doznačenih sredstava 2010. godine potpisani su ugovori o subvencioniranju kamata sa 7 korisnika iz navedene kreditne linije, po kom osnovu je do 31.12.2015. godine utrošeno 334.869 KM, dok je planirano subvencioniranje kamata do kraja otplate u iznosu od 165.054 KM. Iz doznačenih sredstava iz 2014. godine također su potpisani ugovori o subvencioniranju kamata sa 7 korisnika, po kom osnovu je do 31.12.2015. godine utrošeno 75.497 KM za navedene namjene, dok je planirano subvencioniranje kamata do kraja otplate u iznosu od 410.214 KM. Ističe se da razlika od 14.289 KM nije raspoređena. **Ugovorom o komisionim poslovima zaključenim u 2014. godini Banka je bila obavezna dostavljati Ministarstvu mjesečni izvještaj o naplati kamate, međutim isti nisu dostavljani.** Ministarstvo nije pravovremeno evidentiralo poslovne promjene na propisanim pozicijama potraživanja i razgraničenja vezano za uplaćene kamate krajnjim korisnicima, što je propisano Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Knjigovodstvena evidentiranja su izvršena tek sa **31.12.2015. godine, iako je tokom godine vršen obračun i plaćanje kamata korisnicima.**

U skladu sa naprijed navedenim Ugovorom Razvojna banka je bila obavezna saradivati sa Ministarstvom u vršenju nadzora i provjere namjenskog utroška kreditnih sredstava i za slučaj da utvrdi nenamjensko korištenje sredstava, odmah izvijestiti Ministarstvo i postupiti u skladu sa pismenom instrukcijom i/ili nalogom koji dobije od istoga. Utvrđeno je da je tokom 2015. godine Ministarstvo više puta od Banke tražilo informacije o statusu kreditnih linija. Banka je dostavila tabelarni pregled sa podacima o korisnicima kredita i datumima izvršenih monitoringa za korisnike kreditne linije iz 2010.

godine, dok za korisnike kreditne linije iz 2014. godine, monitoring je u planu za 2016. godinu. **Obzirom na navedeno, konstatujemo da Ministarstvo nije bilo adekvatno uključeno u vršenje nadzora i provjeru namjenskog utroška kreditnih sredstava.**

Potrebno je osigurati dosljedno poštivanje Ugovora o komisionim poslovima u dijelu mjesečnog izvještavanja Ministarstva od strane Razvojne banke FBiH, kao i pravovremenog knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena u knjigama Ministarstva.

Potrebno je kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realizaciju projekata koji se finansiraju iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 18.038 KM, a odnose se na potraživanja od nadležnih kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju bolovanja preko 42 dana. Ministarstvo navedeni iznos potraživanja nije potvrdilo putem konfirmacija, kako je predviđeno Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike. Utvrđeno je da su u okviru navedenog iznosa iskazane duple transakcije, zatim transakcije u pogrešnim iznosima, te potraživanja za bolovanja iz 2009. godine, za koje Ministarstvo nema adekvatnu dokumentaciju. **Obzirom na naprijed navedeno, iznos od 18.038 KM ne predstavlja realno i istinito stanje potraživanja po ovom osnovu.**

Obračun i iskazivanje potraživanja za refundaciju bolovanja preko 42 dana, vršiti pravovremeno na osnovu uredne knjigovodstvene dokumentacije uz dosljednu primjenu zakonskih i podzakonskih propisa.

8. Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji na dan 31.12.2015. godine **iskazane su obaveze po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima iz radnih sporova** (razlike plaća i naknade koje nemaju karakter plaća) u iznosu od **267.509 KM**, od čega je **72.159 KM obaveza evidentirano u 2015. godini**. Iskazivanje obaveza u Glavnoj knjizi Trezora izvršeno je na osnovu uspostavljenih evidencija u Ministarstvu o izvršnim sudskim rješenjima i pravomoćnim sudskim presudama umanjenih za iznos isplaćenih presuda, po pregledima koji se dostavljaju od strane Federalnog ministarstva finansija.

U knjigovodstvenim evidencijama nisu evidentirana potraživanja po osnovu podnesenih tužbenih zahtjeva od strane Ministarstva, a isti prema prezentiranom pregledu na dan 31.12.2015. godine iznose 56.851 KM. Navedeno se odnosi na potraživanja po sporu koje u ime Ministarstva vodi Federalno pravobranilaštvo pred Općinskim sudom u Sarajevu u cilju naknade štete od uposlenice za pričinjenu materijalnu štetu na službenom vozilu TOYOTA RAV 4 usljed saobraćajne nesreće u visini od 22.621 KM. Nije prezentirana dokumentacija o stanju navedenog spora, samo Obavijest Federalnog pravobranilaštva od 21.01.2015. godine da je Općinski sud Sarajevo zakazao nastavak pripremnog ročišta za 25.03.2015. godine. Odgovorne osobe u Ministarstvu ne raspolažu sa informacijama o daljnim aktivnostima vezanim za predmetni spor. Posebno ističemo da je Federalno pravobranilaštvo prilikom podizanja tužbe, utvrdilo određene propuste Ministarstva, koje se odnose na nepoštivanje člana 60. Zakona o državnoj službi FBiH, odnosno neprovođenje disciplinskog postupka prema državnom službeniku koje je prouzrokovao saobraćajnu nezgodu, kao i da vozilo u momentu nezgode nije bilo osigurano. Na navedeno je ukazano iz razloga što zbog gore iznesenog može doći do gubitka spora.

Drugi spor u vrijednosti 34.230 KM se vodio pred Općinskim sudom u Mostaru protiv preduzeća ACCOM–HERC d.o.o. Mostar, koji je 06.04.2012. godine donio presudu kojom je utvrđeno da je ACCOM–HERC d.o.o. Mostar dužan Ministarstvu isplatiti dug od 34.230 KM sa zakonskom kamatom počevši od 26.03.2010. godine, obzirom da isti nije isporučio vozilo TOYOTA NC AURIS, koje je unaprijed plaćeno u skladu sa potpisanim Ugovorom između Ministarstva i navedenog preduzeća 16.02.2010. godine. **Prema izjavi nadležnih osoba navedeni dobavljač se nalazi pod stečajem. Prezentiran je dopis upućen Federalnom pravobranilaštvu od 28.12.2015. godine u kojem se traži informacija o fazi u kojoj se nalazi predmet. Do okončanja revizije, Federalno pravobranilaštvo se nije očitovalo po navedenom dopisu Ministarstva.** Ističemo da je u 2013. godini Vlada FBiH iz sredstava Tekuće rezerve odobrila sredstva u

iznosu od 31.833 KM, koja su vraćena na račun za realizaciju projekta „Šumska i planinska zaštićena područja“, sa kojeg je vozilo i plaćeno.

Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje potraživanja po osnovu tužbi u korist Ministarstva u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH u cilju istinitog i tačnog prikazivanja potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora.

9. Javne nabavke

Prema prezentiranim podacima Ministarstva, u 2015. godini zaključeni su ugovori u vrijednosti 45.288 KM. Plan za 2015. godinu iznosio je 85.800 KM.

Pregled po vrstama provedenih postupaka za nabavku roba, usluga i radova dajemo u narednoj tabeli:

Rd.br	Vrsta postupka	Broj provedenih postupaka	Vrijednost ugovorenih roba	Vrijednost ugovorenih usluga	Ukupno
1	2	3	4	5	6
1.	Konkurentski postupak	2	13.959	0	13.959
2.	Direktni sporazum	27	12.270	19.059	31.329
	UKUPNO	29	26.229	19.059	45.288

Nisu konstatovane nepravilnosti prilikom provođenja postupaka javnih nabavki.

10. Ostali nalazi

10.1 Strategija razvoja turizma FBiH

Na osnovu Odluke Vlade FBiH od 27.06.2007. godine, Ministarstvo je bilo zaduženo za izradu **Projekta „Razvoj turizma u FBiH“** u okviru cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“. **Prijedlog Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008.–2018. godine**, je sačinjen 2007. godine, a čija knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2015. godine iznosi 3.460.213 KM. Vlada FBiH je Zaključkom od 23.12.2009. godine usvojila Prijedlog Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008. - 2018. godina i isti uputila u Parlament FBiH na razmatranje i usvajanje, međutim Prijedlog je vraćen radi dorade. Ministarstvo je zaključilo u 2014. godini sa Ekonomskim Institutom Sarajevo ugovor za realizaciju projekta „Izmjena i dopuna prijedloga Strategije razvoja turizma u FBiH“ u vrijednosti od 50.000 KM. **Inovirana Strategija od strane Ekonomskog instituta je dostavljena 04.03.2015. godine Ministarstvu, ali ista nije upućena Vladi FBiH na dalje razmatranje i postupanje. Konstatujemo neefikasno korištenje budžetskih sredstava, imajući u vidu da Strategija razvoja turizma u FBiH za period 2008.–2018. godine nije usvojena, iako je proteklo 8 godina od poduzimanja aktivnosti na donošenju iste a i za koju su utrošena značajna budžetska sredstva.**

Potrebno je da Ministarstvo u skladu sa utvrđenim nadležnostima, poduzme sve potrebne aktivnosti na kompletiranju i dostavljanju „Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008.–2018. godina“ nadležnim organima i institucijama na odobranje i usvajanje.

10.2 Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava Programa raspodjele sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno-historijskog naslijeđa i očuvanje, zaštitu i obnavljanje prirodnog naslijeđa za 2012. i 2013. godinu

Program raspodjele sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno-historijskog naslijeđa i očuvanje, zaštitu i obnavljanje prirodnog naslijeđa, ostvarenih od članarina turističkim zajednicama i boravišnim taksama za period 01.01.-31.12.2013. godine, usvojen je od strane Vlade FBiH u 2014. godini. Sredstva navedenog Programa odobrena su u iznosu od 2.113.690 KM turističkim zajednicama kantona i Turističkoj zajednici FBiH, od čega je 1.235.349 KM odobrenih projekata iz nadležnosti Ministarstva. Propisano je da nadzor nad realizacijom sredstava za prirodnu baštinu prati Federalno ministarstvo okoliša i turizma. Također Programom raspodjele sredstava za period 01.01.-31.12.2012. godine koji je usvojen od

strane Vlade FBiH u 2013. godini, utvrđena je nadležnost Ministarstva vezano za nadzor nad sredstvima u iznosu od 1.077.791 KM. U Izvještaju Komisije o utrošku sredstava turističkih zajednica-članarina (sredstva iz 2012. i 2013. godine) iz februara 2016. godine konstatovani su određeni nedostaci i problemi zbog toga što nisu uplaćena sredstva svim krajnjim korisnicima od strane turističkih zajednica odnosno zbog Presude Ustavnog suda FBiH kojom je Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH (iz 2014. godine) proglašen neustavnim. **Konstatujemo da Ministarstvo nije poduzimalo adekvatne aktivnosti u dijelu realizacije i nadzora nad namjenskim utroškom sredstava od članarina turističkim zajednicama i boravišnim taksama u skladu sa Programom raspodjele sredstava usvojenim od strane Vlade FBiH.**

Poduzeti aktivnosti u dijelu realizacije i nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava od članarina turističkim zajednicama i boravišnih taksu u skladu sa Programom raspodjele sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno-historijskog naslijeđa i očuvanje, zaštitu i obnavljanje prirodnog naslijeđa usvojenim od strane Vlade FBiH, a u slučajevima nenamjenskog korištenja sredstava poduzeti adekvatne mjere na povratu sredstava.

10.3 Razvojno – investicijski projekti finansirani kreditnim i grant sredstvima

Ministarstvo je u 2015. godini bilo nadležno za implementaciju Projekta „Upravljanje čvrstim otpadom–II faza“ i Projekta „IPA 2011–Otpad“, koji još uvijek nije u implementaciji.

Pregled stvarnog utroška sredstava u 2015. godini, sa uporednim pokazateljima u odnosu na ugovorene i planirane iznose finansiranja dajemo u sljedećoj tabeli:

u KM

Rb.	Naziv projekta	Izvor finansiranja	Ugovoreni iznos finansiranja	Realizacija do 01.01.2015. godine	Plan realizacije u 2015. godini	Realizovano u 2015. godini	Ukupno realizovano do 31.12.2015.
1.	Projekat Upravljanje čvrstim otpadom – II faza	Kredit IDA	12.381.000	5.448.691	5.407.229	404.076	5.852.767
		Kredit IBRD	18.287.000	2.238.862	12.131.653	1.191.324	3.430.186
		IPA grant 2010	4.586.700	4.586.359	174	174	4.586.533
		SIDA grant	293.374	290.453	34.216	34.216	324.669
		Budžet FBiH	2.541.000	1.289.185	857.637	164.571	1.453.756
		Ukupno	38.089.074	13.853.550	18.430.909	1.794.361	15.647.911

U skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2015. godinu, Ministarstvo je nadležno za nadzor implementacije razvojno–investicionih projekata i dužno je izvještavati Federalno ministarstvo finansija o utrošku sredstava po projektima. Također, u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija, implementacija navedenih projekata vrše jedinice za upravljanje projektima formiranim u okviru ministarstava. U okviru Ministarstva formiran je Sektor za realizaciju projekata u kojem je sistematizovano 12 radnih mjesta, a popunjeno je samo 4 radna mjesta. Kao i u prethodnom periodu za poslove finansijskog menadžera, knjigovođe, administrativnog asistenta i vozača i dalje se angažuju spoljni saradnici putem ugovora o djelu, za čiji rad je u 2015. godini plaćen neto iznos od 83.520 KM iz Projekta „Upravljanje čvrstim otpadom“. Na implementaciji projekta su od početka angažovane većinom iste osobe. Ističemo da su navedeni poslovi sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, što smatramo neopravdanim.

Iz prezentirane dokumentacije vezano za uspostavljanje knjigovodstvenih evidencija i sačinjavanje finansijskih izvještaja o implementaciji i realizaciji razvojno–investicionih projekata nije se moglo potvrditi da su isti uspostavljeni i sačinjeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH kao i ostalim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju donesenim od strane Vlade FBiH. Postojeća knjigovodstvena evidencija koja se vodi u Sektoru za realizaciju projekata, vezano za utrošak sredstava preko posebnih transakcijskih računa, izvan Jedinstvenog računa Trezora FBiH, ne daje realnu sliku o utrošku kako budžetskih, tako i kreditnih sredstava, obzirom da se nije vodila u skladu sa naprijed navedenim zakonskim i ostalim propisima. Također, nisu prezentirani finansijski izvještaji koji su se trebali sačiniti u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. **Obzirom na naprijed navedeno, kao i da je isto konstatovano u prethodnim revizijama, Ministarstvo nije**

uspostavilo odgovarajuće knjigovodstvene evidencije i sačinilo finansijske izvještaje za razvojno-investicione projekte, za koje su nadležni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH kao i ostalim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju donesenim od strane Vlade FBiH.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje finansijskih izvještaja i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno-investicionih projekata.

11. Komentar

Federalno ministarstvo okoliša i turizma nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2015. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja Konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2015. godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec

Vođa tima:

Dijana Šutalo, dipl. oec

Član tima:

Mia Buljubašić, dipl. oec

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2015. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- 1. Potrebno je uskladiti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji shodno izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u FBiH od 25.12.2015. godine.*
- 2. Pravilnikom o internim kontrolama jasno definisati sve značajne procese, definisati rizik i utvrditi kontrolne aktivnosti za iste, kao i odgovorne osobe, a u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola. Također izvršiti ažuriranje i dopunu internih akata u skladu sa važećim zakonskim i ostalim propisima.*
- 3. Potrebno je da se svi poslovni događaji i transakcije vezane za izdavanje okolinskih dozvola evidentiraju u knjigovodstvenim evidencijama u skladu sa Uredbom o računovodstvu u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRT-a.*
- 4. Potrebno je Rješenje o odobravanju okolinskih dozvola izdavati nakon uplate naknade od strane podnosioca zahtjeva u skladu sa Pravilnikom o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nosioci izrade Studije o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš.*
- 5. Uspostaviti adekvatan nadzor u dijelu priznavanja i iskazivanja troškova po osnovu izdataka za mobilne telefone u cilju zaštite budžetskih sredstava.*
- 6. Obračun poreza i doprinosa na obračunate i isplaćene naknade za rad uposlenika Ministarstva u komisijama vršiti u skladu sa zakonskim i ostalim važećim propisima.*
- 7. Pravovremeno poduzeti aktivnosti na realizaciji odobrenih sredstava za realizaciju „Akcijskog plana Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“.*
- 8. Potrebno je unaprijediti postojeće kriterije za raspodjelu sredstava po programima u okviru Transfera za zaštitu okoliša, u cilju osiguranja transparentnosti i izbjegavanja subjektivnog bodovanja od strane Komisije za odabir korisnika . Ugovorima o realizaciji dodijeljenih sredstava jasno i precizno navesti za koje programske aktivnosti se mogu trošiti odobrena budžetska sredstva.*
- 9. Izvršiti kontrolu i nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava JP Nacionalni park „Una“ na teret fiskalne 2013., 2014. i 2015. godine.*
- 10. Osigurati adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima iz tekućih transfera za razvoj turizma i zaštitu okoliša, te blagovremeno i kontinuirano poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja namjenskog korištenja sredstava. U slučajevima nenamjenskog korištenja sredstava odnosno ne započelih aktivnosti poduzeti zakonom predviđene mjere na povratu sredstava.*
- 11. Potrebno je osigurati dosljedno poštivanje Ugovora o komisionim poslovima u dijelu mjesečnog izvještavanja Ministarstva od strane Razvojne banke FBiH, kao i pravovremenog knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena u knjigama Ministarstva. Također, potrebno je kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realizaciju projekata koji se finansiraju iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH.*
- 12. Obračun i iskazivanje potraživanja za refundaciju bolovanja preko 42 dana, vršiti pravovremeno na osnovu uredne knjigovodstvene dokumentacije uz dosljednu primjenu zakonskih i podzakonskih propisa.*

13. *Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje potraživanja po osnovu tužbi u korist Ministarstva u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH u cilju istinitog i tačnog prikazivanja potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora.*
14. *Potrebno je da Ministarstvo u skladu sa utvrđenim nadležnostima, poduzme sve potrebne aktivnosti na kompletiranju i dostavljanju „Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008.–2018. godina“ nadležnim organima i institucijama na odobravanje i usvajanje.*
15. *Poduzeti aktivnosti u dijelu realizacije i nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava od članarina turističkim zajednicama i boravišnih taksi u skladu sa Programom raspodjele sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno-historijskog naslijeđa i očuvanje, zaštitu i obnavljanje prirodnog naslijeđa usvojenim od strane Vlade FBiH, a u slučajevima nenamjenskog korištenja sredstava poduzeti adekvatne mjere na povratu sredstava.*
16. *Potrebno je dosljedno poštivati odredbe zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje finansijskih izvještaja i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno-investicionih projekata.*

IV.PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Pregled rashoda i izdataka budžeta za 2015. godinu					
Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2)x100
		u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5+6)	4.882.950	3.384.609	7.730.353	-1.498.341	69,31
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.395.265	1.291.632	1.360.529	-103.633	92,57
Bruto plaće i naknade	1.168.277	1.087.054	1.182.433	-81.223	93,05
Naknade troškova zaposlenih	226.988	204.578	178.096	-22.410	90,13
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	122.885	114.563	132.632	-8.322	93,23
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	564.800	488.894	700.762	-75.906	86,56
Putni troškovi	35.000	28.793	49.026	-6.207	82,27
Izdaci za energiju	0	0	0	0	0
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	72.600	72.571	74.462	-29	99,96
Nabavka materijala i sitnog inventara	34.000	21.654	34.537	-12.346	63,69
Izdaci za usluge prevoza i goriva	17.000	9.730	23.438	-7.270	57,24
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0
Izdaci za tekuće održavanje	20.000	7.141	12.300	-12.859	35,71
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	12.400	7.585	7.351	-4.815	61,17
Ugovorene i druge posebne usluge	373.800	341.421	499.648	-32.379	91,34
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	2.800.000	1.489.520	5.386.430	-1.310.480	53,20
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.789.000	1.478.984	5.220.108	-1.310.016	53,03
Tekući transferi pojedincima	-	-	-	-	-
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	-	-	80.000	-	-
Subvencije javnim preduzećima	-	-	86.322	-	-
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	-	-	-	-	-
Subvencije finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
Tekući transferi u inostranstvo	-	-	-	-	-
Drugi tekući rashodi	11.000	10.536	-	-464	95,78
5. Kapitalni transferi	-	-	150.000	-	-
Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi pojedincima	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	-	-	150.000	-	-
Kapitalni transferi javnim preduzećima	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi u inostranstvo	-	-	-	-	-
6. Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	-	-	-	-	-
Izdaci za inostrane kamate	-	-	-	-	-
Kamate na domaće pozajmljivanje	-	-	-	-	-
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	-	-	-	-	-
IZDACI					
B. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	10.000	2.350	4.157	-7.650	23,50
Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	-	-	-	-	-
Nabavka građevina	-	-	-	-	-

Nabavka opreme	10.000	2.350	4.157	-7.650	23,50
Nabavka ostalih stalnih sredstava	-	-	-	-	-
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	-	-	-	-	-
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	-	-	-	-	-
C. Izdaci za finansijsku imovinu	-	-	-	-	-
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	-	-	-	-	-
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	-	-	-	-	-
Pozajmljivanje javnim preduzećima	-	-	-	-	-
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	-	-	-	-	-
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	-	-	-	-	-
Ostala domaća pozajmljivanja	-	-	-	-	-
Pozajmljivanje u inostranstvo	-	-	-	-	-
D. Izdaci za otplate dugova	-	-	-	-	-
Otplate dugova primljenih kroz Državu	-	-	-	-	-
Spoljne otplate	-	-	-	-	-
Otplate domaćeg pozajmljivanja	-	-	-	-	-
Otplate unutarnjeg duga	-	-	-	-	-
Otplate duga po izdatim garancijama	-	-	-	-	-
Otkup duga	-	-	-	-	-
UKUPNI RASHODI I IZDACI (A+B+C+D):	4.892.950	3.386.958,95	7.734.510	-1.505.991	69,22

Rukovodstvo je Pregled rashoda i izdataka budžeta za 2015. godinu odobrilo dana 20.02.2016. godine.

Ministrica
Dr. Edita Đapo

Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine			
Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma			
Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	1.519.269	4.895.019	31,0
1. Gotovina i plemeniti metali	2.211	107	2066,4
2. Vrijednosni papiri	0	0	
3. Kratkoročna potraživanja	18.038	780.164	2,3
4. Kratkoročni plasmani			
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	1.499.020	4.114.748	36,4
6. Zalihe materijala i robe			
7. Zalihe sitnog inventara			
8. Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.019.366	616.700	165,3
9. Stalna sredstva	4.906.836	4.934.248	99,4
10. Ispravka vrijednosti	4.484.653	4.317.548	103,9
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	422.183	616.700	68,5
12. Dugoročni plasmani	597.382		
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0		
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	597.183		
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B):	2.538.635	5.511.719	46,1

II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	2.116.452	4.895.019	43,2
19. Kratkoročne tekuće obaveze	1.350.442	3.916.585	34,5
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
22. Obaveze prema zaposlenicima	111.452	167.067	66,7
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	654.558	811.367	80,7
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25. Dugoročni krediti i zajmovi			
26. Ostale dugoročne obaveze			
27. Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	422.183	616.700	68,5
28. Izvori stalnih sredstava	422.183	616.700	68,5
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			

UKUPNO PASIVA (C+D+E):	2.538.635	5.511.719	46,10
-------------------------------	------------------	------------------	--------------

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine odobrilo dana 26.02.2016. godine.

**Ministrica
Dr. Edita Đapo**